

Bogdán László

ÉRINTÉSEK

(regényrészlet)

Most mi lesz? – kérdezi Irén a patakban mosakodva, s fröcskölni kezdi őt vízzel. Távolabb a bokrokon kiterítve száradnak a visszasütő nap fényében az esőben ronggyá ázó ruháik.

– Itt maradsz. Többé nem engedlek vissza Emilhez.

– De hát a ruhák...

– Nem kell ruha. Meztelen fogsz jární, drágám, és láncra is verlek, így legalább soha többé nem hagyhatsz el.

– Most mi lesz? – kérdezi makacsul Irén, és rámered.

– Velünk? – néz vissza ő, és mosolyog. – Boldogok leszünk. Erre vártunk, nem? Kibőjtöltük.

– Csehszlovákiával!

– Nem tudom. Nem vagyok jó.

– Háború lesz?

– Lehet. Hogy is mondta Klein elvtárs annak idején, a fejtágítón? *A nemzetközi helyzet bonyolódik...*

– Stockholmban van.

– Nem is hiszem – vigyorog, és bemegy a vízbe, leül, és lapos, kerek kavicsokat keresgél. – A cilinderes kövér burzsoák között. Szegény Náci... mindig azt mondogatta, hogy nektek, székelyeknek könnyű, de én zsidó létemre Náci is vagyok, hát mi ez, ha nem *tiszta* skizofrénia?

– Kaptam Nellitől lapot – húzódik közelebb hozzá Irén, s ő is be-leül a vízbe, a combjára hajtva a fejét.

– Hát Nellivel van?

– Persze. Kivel lenne?! Amikor Berkovicsot is letartóztatták, Náci azonnal rászállt Nellire, s az a beszari futókurva az első felszólításra lelkesen vált el Berkovicstól, s egy hétre rá hozzá is ment. 1961-ben váratlanul úgy döntöttek, kivándorolnak. Egyfelől már nem lehetett, másfelől meg megunták az osztályharcot. Mindent meg lehet unni, nem? „Nekünk, zsidóknak – magyarázta nekem Nelli könnyes szemmel – semmi jövőnk nincsen ebben az országban.” A folyosón cigarettáztunk, lehet, a füst csípte a szemét: „De édesem – fordultam

feléje –, te nem is vagy zsidó...” „Hát éppen ezért nincsen” – nevetett. S még mielőtt szegény Berkovics kijött volna a lerből, le is léptek, Imre meg azonnal le is adta a papírokat. „Ne értsen félre, kedves Irénke – magázódtunk, annyi év után, haláli, nem? –, de én egyetlen napig sem tudok tovább élni ebben az országban, ahol... – Kesernyésen vigyorgott. – Nem tudok maradni...” „És kint mit fog csinálni? – kérdeztem tőle semleges hangon, nehogy gúnyolódásra gyanakodjon szegény. – Hiszen maga, édes Imrém, kommunista. Az egyetlen, akit van szerencsém ismerni...” „Ugyanazt, mint itt is – legyintett. – Persze ha engedik. Operálni fogok. S különben is, Irénke, ne legyen naiv! Hát mit gondol, ott kint nincsenek kommunisták? Teli a Nyugat komcsival és baloldali szimpatizánssal... Bármi történik is, a diktatórikus vezetést okolják, s fennhangon, kiforduló szemekkel dicsérik a *tökéletes eszmét*. Azt hiszik, itt van nálunk az Ígért Földje, a Kánaán. A megvalósuló álom. A konkrét utópia. Hiába mesélek nekik majd a börtönökről, a kínzásokról, arról, hogy elvtársaim egy kisebb csoportja revizionistának tartott elvtársaimmal hogyan etette meg a saját ürülékét, nem hiszik el...” Megfordult, és eltűnt a múltóban. Távozása után egy fél esztendővel kaptam tőle egy képeslapot. Egy francia katedrális volt rajta, előtte, a direkt kökénykéék égen Picasso békegalambjai röpködtek. Hófehér kérdőjelek. „Nem hitték el – írta, mintha utolsó beszélgetésünket folytatnánk –, csak akkor kezdtek behatóbban érdeklődni, amikor meghallották, hogy a börtönben elvették a fogkeféinket is. Hogyan? – döbrentek meg, és részvevően néztek körül. Formidábilis... Halljátok, elvették a fogkeféiket. Hiába, mégiscsak barbárok... Azt, hogy megettették velünk a saját szarunk, elfogadták, de azt, hogy utána nem tudtunk fogat mosni, azt már nem...”

– Nem is tudtam, hogy Imrét is elvitték.

– Ó, igen... Utánatok néhány héttel. Ő, aki mindig ennyire óvatos volt, aláírt egy nyilatkozatot. Magyarország szovjet megszállása ellen tiltakoztak. „Miért írta alá?” – kérdeztem kíváncsian, szabadulása után. „Azért a nyolc esztendőért, amit kaptam, s amiből hatot le is ülttem... De különben is, édes Irén, el sem olvastam a szöveget. Két műtét között kinek van ideje olvasni?! De föltétlenül egyetértettem a tartalmával. A légtornász érezheti így magát, amikor végre háló nélkül kezd a mutatványnak. Szabad voltam, feladtam az agy kötelező aszkézisét s a hívó pártkatonák magukra kényszerített fegyelmét. Szabad voltam, hirtelen téje lett az életemnek. Mindez örömmel töltött

el. Igen. A szabadság mámorossá tett, s a mámor hat esztendeig ki is tartott, de most már elég. Elmegyek.” „Annyira szereti Nellit?...” – néztem rá kíváncsian. „Igen, annyira, de nem utána megyek. Ne higgye. Ő már a múlt. Nyolcas sorokban menetelünk emlékeimben egy téren vagy az utcán, érezzük egymás testszagát, tüntetünk az imperializmus ellen, ő belém kapaszkodik, nevet, haját az arcába fűjja a szél, rekedten kiabál. Otthon azonnal egymásnak esünk, mint az átlatok. Az ablak nyitva van, csattog a vörös zászló, és mi a földön tépjük egymást. Szép volt, igaz is volt, de vége!...” »Gyűjtsd a vasat és a fémét, ezzel is a békét véded!« Hát ez volt Nelli. S ilyen voltam mellette én. Ez volt a mi boldog forradalmi ifjúságunk, azonban szinte szomjan haltunk, hogy is mondjam, a költő szavaival élve, a forrás vize mellett, miközben csattogott fölöttünk a vörös zászló, ez az elszállni vágyó, megkötözött madár...!

Irénn felemelkedik, óvatosan lép ki a partra, felhúzza bugyiját, belebújik ruhájába.

Ő is melléje lép. Öltözik.

De még nem indulnak, a patakparton állingálva nézegetik a kövek között megtörő zuhatagot, a fehér, szétporló habokat.

– Most hol él?

– Párizsban. Mindig oda vágyott, hát oda is ment. „Tartozom magamnak ennyivel, Irénke – magyarázta. – Az ember teljesítse be a vágyait, ne sóvárogjon állandóan, ne álmodozzon örökké, mint vak kuty a holdvilágon. Tudja, Irénke, mi volt a cseresznyevirágok lovagjainak a jelmondata?”

„Igen. Tudom – hadarja ő sietősen, mintha leckét mondana fel. – Egy álomban élünk, amelynek holnap halál a neve!...” „Próbáljon meg *így* élni, Irénke. Az elején iszonyú nehéz, de aztán átesik az ember a holtpontra, és hirtelen nagyon egyszerű lesz minden. És ezután már minden percet, minden órát, minden napot ajándéknak érez majd. Ha én kijöttem, János is kijön, őrizze meg neki a mosolyát. Rá fog szorulni. A magunk módján mindannyian kamikaze pilóták vagyunk...” – Most már nagyon szeretné hallani – szólal meg ő elfuladva, szemét dörzsölve –, hogy *mi is történt a valóságban?! Mert halott egy iszonyatos verziót, miután néhány órája nevetve jelentette ki az ő imádott szerelme, hogy nem volt igaz, csak próbára akarta tenni. De addig a cukrászdai találkozóig az őrnagy elvtársnővel, azzal a Mauddal... addig minden valószínűség szerint mégiscsak igaz volt a*

történet. Nem mintha lenne, lehetne egy szava is, esetleg ha beadta volna a derekát, ő...

– De nem adtam be – mosolyog kesernyésen Irén –, pedig örülden szerettelek, nélküled nem volt értelme az életemnek, de... De úgy, hogy feljelentsem a barátaimat, a kollégáimat, a betegeimet, hogy búsígjam őket, hát úgy nem tudtam volna élni. Érted? Így hát nemet mondtam, és őrlődtem. Ha arra gondoltam, hogy meg is halhatsz, üvöltöni tudtam volna a fájdalomtól. De Maud lebeszélt. „Lehet, hogy szereted azt a férfit, azt az amerikai kémet, hát gondolj arra, doktornő, hogy neki hogyan fogod elmagyarázni?! Neki mit mondasz majd? Hogy érte tetted? A szerelem elmúlik, kedves, az elvek nem. Jó képet vág a dologhoz, végtelenül hálás is lesz neked az önfeláldozásodért, de így nem lehet élni. Ez a dolog közéték férközik, mint szerelemesek közé a középkorban az ágy közepére helyezett kard. A férfiak többnyire önző disznók. S ne hidd, hogy azzal, ha valamit aláírsz, segítesz rajta. Nem, doktornő. Csak magadnak ászod meg a gödröt, amelyből soha többé nem tudsz visszakapaszkodni a többiek közé... Ha az ujjad odaadod az ördögnek, a kezéd akarja, ha a kezét odaadod, a tested, a lelked, téged magadat egészen!... Talán furcsállod, hogy én, pontosan én, *így* beszélek. Tudod, hiába is mondanád el bárkinek, senki se hinné el, úgyhogy ezt hagyjuk... Kerüld el Gelut és a céget, Irénkém” – lágyult el a hangja, és mélyen a szemembe nézett. Szédültem, elforgott velem a park – mert ott sétáltunk a sétányokon, ős volt, hullottak a levelek –, nem tudtam, mit gondoljak. – „Kerüld el őket, ha nyugodtan akarsz élni!... A férfin, akit szeretsz, úgysem segíthetsz, nyugodt lehetsz, nem öletik meg, azt se tudják, lefogadom, hogy pontosan hol van! Él-e? Hal-e? Ezek nem tudnak pontosan semmit, csak erőszakoskodnak és blöffölnek.” „Élni él – mondta ő akkor elfulladva. – Érz!... Tudja, hogy él.” Maud megállott, kíváncsian mérte végig, óriási kísértést érzett, hogy elmondja neki telepátia-gyakorlatait, éteri találkozásait velem, de az utolsó pillanatban visszarettent. Maud pedig egészen közel lépett hozzám, lágyan simogatta a haját, a karját, és leplezetlen ajánlatot tett.

– Mégis be akart szervezni? – kérdezi ő rekedten, s lapos köveket kezd dobálni a vízbe, a csobbanások megannyi kettőspont, a be nem fejezett, el se kezdett mondatok végén.

– Nem. Nem akart. Mint nőnek tett ajánlatot. „Tudom, hogy büszke és egyenes nő vagy – suttozta. – Tudom, hogy nem csalog meg azzal a főreg férjeddal sem, de ha bármikor úgy érzed, hogy már

nem bírod tovább, ha úgy érzed, hogy szükséged van valakire, akivel megoszthatod gondjaidat, akinek elmondhatod problémáidat, hívjál fel...”

– És ezzel abba is maradt az ügy?

– Dehogy. Amikor Emil őrzöngve, de kényszerűen tudomásul vette, hogy nem vagyok hajlandó a párt és a belügy kórházi szolgálatos fülévé válni, s visszautasítom a szervezési papírok aláírását, eljött hozzánk egy este az olajos képű ezredes, és először szépen, majd durván próbált a lelkemre beszélni. „Azt is el tudjuk érni – mondta –, hogy hamarabb szabaduljon az ellenforradalmár disznó, de azt is, hogy megöljék ott egy éjszaka. Értse meg – már üvöltött –, hogy a kezünkben vannak. *Mindent* el tudunk érni. Még azt is, hogy bármilyen váddal magát is börtönbe juttassuk.” Ő elsápadt, felállt, és ki akart vonulni a szobából, de a férfi utánaugrott, és megragadta a karját. „Értsd meg, te szuka, hogy szükségünk van rád – lihegte az arcába. – Értsd meg, hogy meg kell tenned, amit kérünk tőled. Egyszerűen nincsen választási lehetőség.” „Valóban?” – szabadította ki ő magát, s amire a férfi megint elkaphatta volna, kirohant az ajtón. Szerencsére nem messze tőlük lakott az első titkár. Egyenesen odarohant, Gelu a nyomába eredt, rekedten üvöltözött, de amikor látta, hogy hova megy, megtorpant. A titkár még nem volt otthon, a felesége, vékony, alacsony asszony, kedvesen fogadta, még a kórházban ismerkedtek meg, a kislánya betegágyánál. „Mi a baj, Irénke?” – kérdezte, leültette, teával kínálta, és ő félig sírva, a szavakat keresgélve, beszámolóját (de mondhatná gyónásnak is) többször megszakítva, nagyokat trombitálva zsebkendőjébe s a könnyeit törülgetve – kipakolt. Észre sem vette, mikor jelent meg az első titkár is az ajtóban. „Hát erre akarnak kényszeríteni – mondta sápadtan. – Nem elég, hogy a férfi, akit szeretek, börtönben van, most még ez is.” „Nem fogják semmire kényszeríteni – hallotta az első titkár nyugodt hangját az ajtóból. – Semmire, doktornő. Maga csak gyógyítsa a kicsiny betegeit, s várja a férfit, akit szeret...” A kamraajtóhoz lépett, elővett egy üveg pálinkát. Töltött, és ittak. „És azzal is fenyegették – szólalt meg csendesen, tört magyarsággal a kis vékony asszony –, hogy megöletik a férfit, akit szeret, ha nem lesz besúgó.” Az első titkár hosszan ízlelgette a szájában a pálinkát, forgatta, majd lenyelte, krákogott, és a vállára tette a kezét. „Azonnal hívjon fel, ha megint megpróbálják zaklatni” – mondta megnyugtatóan, majd hívta a sofőrjét, és hazaküldte. A nagyszoba üres volt, Gelu valószínűleg nem tért vissza, és

időközben Emil is eltűnt valamerre. Bement a szobájába, bezárta az ajtót, levetkőzött, és koncentrált. Akkor éjszaka – azt hiszi, emlékszem erre – fantasztikus élményekben részesített engem... Ez az együttlétiük volt talán a leghosszabb, úgy érezte, végleg egyesülnek, nem válnak el soha, egyszerűen átbillennek egy másik létezésbe, ahol...

– Igen – mondja ő, végigsimítva a nő reszkető kezén. – Emlékszik. Ott lebegett fölötte a hálóban, s miközben a többiek horkoltak, forgolódtak, köhögtek és beszéltek álmukban, úgy érezte, Irén jelenléte igenis *valóságos*, korántsem képzelgésről van szó, nem is álmoképről. S mintha a szívében hallotta volna megnyugtató szavait, hogy ne veszítse el a reményt, előbb-utóbb minden jóra fordul, eltelik a rabság, és kiszabadul, ő várni fogja. És azután... hát ami azután következett, azt ő – sápadt el – nehezen tudná összefoglalni, olyan volt, mint egy álmom, noha minden részlete *valóságos* volt, annyira, hogy... azt hitte, többször is, hogy *valóban* ott van mellette a barakk priccsén, a szűrös takaró alatt, érezte kezének érintését, érezte combjai szorítását a derekán... érezte...

Ez az éjszaka iszonyúan kimerítette – sóhajt Irén, és összekócolva haját, megsimogatja az arcát. – Másnap késve ért be a kórházba, s úgy döntött, éjszakai ügyeletet is vállal, s itt is alszik a szolgálatos szobában, egyelőre nem megy haza. Tizenkettő fele kereste Emil telefonon, vagy háromszor letagadtatta magát, negyedszerre viszont átvette a kagylót, és hűvösen kérdezte meg tőle, hogy mit akar. Beszélni szeretne vele – hallotta a választ. Ő most dolgozik, és nagyon megkéri, a munkahelyén többé ne zaklassa. És letette a kagylót. Csak másnap délután ért haza, Emil a nagyszobában ült, előtte kávé, konyakospohár, félig telt konyakosüveg. Kifürkészhetetlen volt az arca. „Nos – állott meg kihívóan vele szemben –, mi volt a tegnapi sürgős megbeszélőnivaló?! Van három perced? Hallgatlak.” Tudnom kell – nézett rá Emil, s hangját valami előtte ismeretlen aggodalom fűtötte át –, hogy természetesen nem az ő ötlete volt az egész, hogy Gelu őt is megzsarolta... Közben szénézett a szobában, mintha keresni akart volna valamit, de ő megvetően vágott közbe, „ohó, hát erről van szó”, s mintha öntudatlanul is kitalálta volna, hogy ravasz, karrierista férje jelen nem lévő, mégis mindent halló füleknek beszél, még hozzátette, ő a maga részéről lezártnak tekinti ezt az ügyet, tegnap volt az első titkár elvtársnál – kimondta bensőségesen és kissé áhíttataltal a nevet is –, *mindent* elmondott. Azt legelsősorban, hogy *mire* is

akarja őt kényszeríteni a saját férje. De hát ő akarja – nézett rá szemrehányóan Emil. Ó?! De magyarázkodásait már nem várta meg, kiment a konyhába, kávéfőzött, evett valami felvágottat, s bevonult a szobába. Férje soha többé nem hozta szóba a dolgot, az olajbogyó-barna ezredest pedig hamarosan elhelyezték a városból, azt is hallotta, valami homályos ügyekben nyomozás is folyik ellene, mindenestre Maud mondta el már az Emil balesete után, hogy gyilkosság alapos gyanúja miatt szerelték le, s jelenleg egy dél-erdélyi városban sorsjegyvárus. „Kit ölt meg?” – érdeklődött ő kíváncsian, de Maud nem ment bele a részletekbe, óvatosan ingatta a fejét, és belekarolva elhúzta a cipőüzlet kirakata elől. Láta még egy pillanatra megvillanni kettőjük összekapaszkodó tükörképét az üvegen. „Nincsenek sivárabb titkok, doktornő – suttozta később –, mint a terrrorszervezetek titkai!...”

– Te ezek szerint mégiscsak rendszeresen találkoztál véle? – néz ő az elpiruló nőre, és váratlanul gyúlnak fel és tűnnek el sajtó szeme előtt a balsejtelem lüktető pontocskái. Szédül. – Igen – süti le a szemét Irén. – Berkovics Imrén kívül ő volt az egyetlen bizalmas barátom. Emil tombolt, fenyegetőzött, hogy ha nem teszek eleget házastársi kötelezettségemnek, akkor... Akkor mi lesz? – kérdeztem hűvösen.

Ha nem bírja, váljon el, vagy – ezt mélyütésnek szánta – szerezzen egy harmadik barátot is, és ossza be őket, de őt hagyja békén. De ő – hullt térdre előtte a sápadt, félrészeg Emil, és haja a szemébe hullott – őt szereti, csak őt, neki ő kell, aki a törvény előtt is felesége, tehát mint férjnek joga van... Blabla – torkolta le ő, s megunva az esztelen vitát elrohant otthonról. A kórház portájáról hívta fel Maudot. Nagyon kedves volt, pillanatnyi habozás, tétovázás nélkül elhívta magához.

– Azonnal menjek – biztatott –, hívjak taxit. A város szélén lakott, egy parasztházban. A taxit még az utcasarkon megállítottam, elbúcsúztam az öreg sofőrtől, aki gyanakodva figyelt, s óvatosságból ellenkező irányba indultam el. Volt egy kiskocsmá a másik utca sarkán, oda tértem be, kértem egy fél deci rumot. Öreg, borostás arcú férfiak ültek az egyik asztalnál, valamelyikük alázatosan köszönt rá: „Jó estét, doktor néni!” Megittam a rumot, fizettem, s amire visszajutottam a Maud utcájának a sarkára, a taxi is eltűnt. Szürkült. Attól félttem, hogy nem találom meg a házat, de aggodalmam felesleges volt, Maud a kapu előtt várt pongyolára vett bundában – március lehetett, április? Mindenesetre a tél még tartott, az erdő felől hűvös szél fúj, s

hópelyhek kerengtek a levegőben. „Hát eljöttél?” – kérdezte rekedten, és szenvedélyesen arcon csókolt. Borzongtam. Belém karolt, lépéseit a lépéseimhez igazítva andalogtunk végig a nagy udvaron, ahol már a homály szobrai sötétlettek. Gyorsan alkonyodott. Bementem a konyhába, leültem egy székre. Ő is bejött, levetette bundáját, kabátomat is lesegítette, és leült szemben velem. Néztük egymást, és sírtunk. „Nem bírom tovább” – kezdtem el, de azonnal abbahagytam, nem közöltem vele, hogy mi az, amiből végérvényesen elegendő lett. Jólesett, hogy nem kíváncsiskodott, nem erőltette a felesleges vallo-másokat, amelyekbe az ember kiakadt állapotában belehajszolja magát, s azután rendszerint megbánja őszinteségét. Később felállt, elővett egy üveg diólikórt. Két kis pohárba töltött, koccintottunk, ittunk. Az ital édeskés volt, érezni lehetett a dió fanyar ízét.

Szédült. Elforgott vele a konyha. Maud odament hozzá, kézen fogta, és behúzta a szobába. Kellemes meleg volt, a kályhában dorombolt a tűz. Leült egy székre, és maga elé meredt. Maud az ablakhoz lépve gondosan húzta el a függönyöket.

– „Nem bírom tovább” – fordult szembe velem, s arca eltorzult. Kibújt a pongyolájából, alatta nem viselt fehérneműt, készült a találkozára, döbbsentem meg, de nem tudtam továbbgondolni, mert rápillantva azonnal élmélygés fogott el, s valami meghatározatlan sajnálat. A háta ugyanis teli volt sebekkel, korbácsnyomokkal. Vagy ostor-nyomokkal? Nem tudtam megállapítani. „Az a szadista állat” – zokogott, és rám nézett. S ekkor én is azonnal sírni kezdtem. Hogy nem bírom tovább. Hogy évek óta nem voltam férfival. Hogy utálok Emilt! Hogy nem tudom, mi van velem. Hogy nem tudom, mi van veled. Hogy negyvenéves vagyok, és fogalmam sincsen arról, hogy hogyan lesz tovább. Hogy levelet kaptam a New Yorkban élő férjemtől, attól a csirkefogótól, aki annak ellenére hív magához, hogy 1956-ban a román bíróság távollétében kimondta a válást. Összefüggéstelenül beszéltem, s rázott valami száraz, erőtlen zokogás. Maud nem válaszolt, szimmozva jött hozzám, és váratlanul elkezdte kigombolni fehér blúzom gombjait. Nem sietett, időnként hozzám hajolt, és puhán arcon csókolt. Önkéntelenül is felemeltem a karom, s kibújtattott a blúzból. De hát én nem ezért... – dadogni kezdtem, hogy én nem azért jöttem. Hogy félreért!... Hogy én nem vagyok *meleg*. Hogy én még soha nem voltam *így*, egy *másik* nővel. Hogy én téged szeretlek. Hogy... Ő mosolyogva, szelíden tovább vetkőztetett. Kikapcsolta a melltartómat, felállított, elém térdelve húzta le a cipőmet,

a harisnyatartót is kigombolta, lefejtette rólam a harisnyámat is, aztán a bugyit is. A te kedvenced volt rajtam, a fehér tanga, a pillangóval. Utánanéztem, ahogy elröpi az ágy felé. Egymással szemben álltunk, körülbelül egyforma magasak lehettünk, mellbimbóink egymáshoz értek, s megkeményedtek. Szédültem. „Én nem csináltam még ilyesmit – védekeztem. – S nem is tudom még, hogy akarom-e egyáltalán.” Mosolygott. „Van egy angol közmondás, doktornő – suttozta a fülembé, s lágyan simogatta a karom. – A puding próbája az evés.” Közvetlen közlőről nézhettem a szemébe, mielőtt ajka ajkamra tapadt volna. Meglepett, hogy milyen indigókék szeme van, nem is indigó-, inkább ibolyakék. Mintha sok harmatos ibolyát nyomtak volna szét benne, olyan volt. „Ne beszélj – suttozta, és újra megcsókolt. – Már akkor megkívántalak, amikor megláttalak azon az elvtársi összejövetelen. Nem Gelura voltam féltékeny akkor, hanem rád. Téged is ne kapjon meg a disznó.” Megfogta a kezem, és a bal mellét kezdte simogatni a tenyeremmel. Másik kezével puhán nyúlt a combom közé, alig érintve mozgatta tövig lerágott körmű ujjait a combom belső felén. Tudod, én ettől mindig megőrülök. Noha addig el sem tudtam volna képzelni ilyesmit két nő között, legnagyobb meglepetésemre nem undorodtam tőle, heves csókjai után sem, amikor éreztem, hogy sóvár nyelve a számba siklik, sőt. Gyengédsége meglepett. Ekkor elengedett, s elsétált mellőlem. Ez is fantasztikus volt, hogy nem siet, nem próbál meg lerohanni, mintha érezte volna, hogy azzal végképp elrontana mindent... A lemezjátszóhoz sétált, s én utánanézve, járásában öntudatlanul is gyönyörködve csak akkor vettem észre, hogy milyen jó alakja van, az egyenruha s a rosszul szabott, idéetlen kosztümjei ezt eddig sikeresen rejtették el. Olyan volt, mint egy táncosnő. Feltett egy lemezt, Ravel Boleróját, mintha sejtette volna, hogy mennyire szeretem ezt a vad, érzéki, felkavaró zenét. Visszajött, megállt mellettem, aztán letérdelt, és az ölembé hajtotta fejét. Én kissé meglepődve kezdtem simogatni a haját, éreztem, hogy nyelve hozzá-hozzáér a combomhoz, finoman, alig érintve, hogy azonnal újrakezdje megint, s amikor óvatosan és finoman először tévedt rá nyelve a csiklómra, megborzongtam, s végigszaladt rajtam az a forróság, amit mindeddig csak veled éreztem, Karesszel soha. Karessz mindig sietett, nem érdekeltem, a saját élvezete volt a fontos... tudod, a lábujjam hegyétől a hajamig végigborzongtam. Furcsa, tébolyító, szédítő érzés volt, s már képtelen voltam védekezni. Nyelve mozgása érzékelhetően felgyorsult, céltudatosabb lett, s miközben

azt, amit egyre rámenősebben csinált, nem hagyta abba, kezével rabul ejtve jobb kezem a szeméremdombjára szorította. Ujjaim öntudatlanul tették a dolgukat. Mindketten remegtünk.

– Ne részletezd – suttogta ő rekedten. – Azt mondtad, nem csaltál meg.

– Férfival soha. És ez is csak ennyi volt. Amikor rámenősen az ágy felé kormányozott, hirtelen undorodtam meg. Ellöktem, és sietősen kapkodva öltöztem. Némán nézett, nem marasztalt. Az udvaron már futottam. A sötét utcákon bolyongva csak éjfél felé értem haza. Aznap éjszaka viszont megint nagyon sokáig maradtam veled. Emlékszel?

– Amikor sírtál?

– Igen. Csak éppen azt nem tudtam közölni veled, hogy miért sírok.

– Nem tudtad. Vagy nem akartad?!

– Lehet, hogy nem is akartam. Félttem, szomorú leszel, vagy megutálsz. És ezt nem tudtam volna elviselni... Hol eltűntél, hol megjelentél. Furcsa volt. Éreztem, valami baj van, de akkor én még nem tudtam irányítani a dolgokat. Amikor utoljára jelentél meg, mindenestre könnyes volt a szemed, s idegesen nyúltál magadhoz, biztattál, simogassam magam én is. A holdfényben csillogott a szemed, valószínűleg tűntél, de amikor meg akartalak simogatni, éreztem, hogy egyszerűen átnyúlok rajtad, hogy vagy is, meg nem is, és semmi esetre sem úgy vagy, ahogy... Átnyúltam az imádott testeden, mert csak káprázat voltál, drágám, érzékeink káprázata!...

– Ne hidd. Ennél azért kicsivel több! És Maud?!

– Darab időre eltűnt az életemből. Azután majdnem egy eszten-deig nem találkoztam vele.

– Sajnálta, hogy...?

– És te – mered rá hirtelen Irén, s arcán nagy vörös foltok gyúlnak ki az izgalomtól –, te ott a börtönben próbáltad férfival? Hogy ne csak én meséljek. Mondd el.

– Mit? – zavarodik meg ő hirtelen, s az arcáig érnek a köveken megtörő vízcseppek. Pislog. – Nincs mit elmondanom.

– Ne szabadkozz – keményedik meg Irén hangja, és elhúzódik. – Mondd csak el, milyen volt egy másik férfival?! Jobb volt-e, mint velem? Vagy Natasa Ivanovnával?

Háromszor erőszakolták meg – sóhajt ő elveszetten. Ha ezt akarja tudni élete egyetlen szerelme, akkor tudja is meg. Ez nyilván azt is jelenti, hogy egyik esetben sem ő volt a kezdeményező fél. Hiszen ő mindig, hogy is mondja, a lányokat szerette, és – néz sandán a figye-

lő, feléje hajló Irénre, s csippent a szemével – az érett asszonyokat. Ő is beírhatta volna az imaginárius kérdőív hobbi-rovatába, hogy „Women”, mint korosztályából annyian mások. A vékony, karcsú nők izgatták, a fiús, karcsú lányok. Fiatalon az egyetemen hetente váltogatta szeretőit, azután jött ugye az ukrán front, a brómos teák, a hadifogság. Sokszor gondolt arra, hogy ő már talán nem is férfi. Hetek teltek el anélkül, hogy merevedése vagy erotikus álmai lettek volna. Szibéria végtelen erdősegeiben dolgoztak, reggeltől estig. Itt mindennaposak voltak az atrocitások, uralgott az erőszak. Túl sokféle náció zsúfolódott össze a lágerben, s hamar kialakultak a különféle bandák. Ők, magyarok, természetesen, ősrégi szokás szerint, egymást is utálták, nemcsak a többieket, így viszonylag későn, csak saját iszonyatos megaláztatásaikból okulva jöttek rá arra, amit a rendkívül összetartó német SS-katonák vagy az örült csecsen maffiózók az első pillanattól tudtak. Jelesül, hogy az összefogásban az erő. Őt először az írtás szélén kapták el, délután, épp málnát keresett a sűrűben, kihasználva, hogy az egyik őr elszunyókált, a másik pedig egy lánnyal foglalatoskodott. A szomszédos falvak lakói is erre jártak málnászni. Németek voltak, két kopasz óriás, az egyiknek szemölcs volt a bal arcán. Leütötték, s amire magához tért, érezte, hogy valami furcsa, lehetetlen dolog történik vele.

– Csak nem? – csókolja meg puhán, együttérzően Irén.

– De. De éppen az... – nyög fel ő az emlék hatása alatt, s lapos köveit zavartan kezdi dobálni a patakba, kerüli a sajnálkozva és kíváncsian figyelő nő tekintetét.

– És milyen volt?

– Téged nem erőszakoltak meg soha?

– Nem, de...

Borzalmas. Utána hetekig vérzett a végbele, és az ottani mostoha körülmények között – víz is alig volt, és nagyralátó álom a normális tisztálkodás – meg volt győződve arról, hogy sebe elfertőződik, és vérmérgezésben meghal... De egy szibériai öregasszony, aki a málnásból végignézte az egészet, azt, hogy hogyan mentek végig rajta a röhögő fritzek, segített, adott valami rettenetesen bűzlő fekete kenőcsöt... Bár egy pillanatig se hitte, hogy segíthet, napok alatt mégis begyógyult a sebe. Ekkor bosszút esküdött, s megszervezte az úgynevezett *magyar légiót*. Nagyjából mindannyiuknak voltak, lehetnek ilyesfajta élményei és félelmei, még ha mindenki nem vallotta is be, a szeméremérzet erősebb volt, mint a vallomáskényszer, de első

szóra csatlakozott mindenki, kivéve persze Kareszt, az Irén volt férjét, aki meglehetősen furcsán viszonyult a *légióhoz*, nem is volt benne, ő láthatólag, hogy is mondja, kedvét is lelte mindebben!...

Miben?, sápadt el Irén. Csak nem azt akarja mondani, hogy...?

– Igazi férfisajha volt, megfelelő jellembéli adottságokkal.

Először nem is akarták közölni vele, hogy mit akarnak, de hát nem lehetett titokban tartani. Karesz nemhogy nem csatlakozott, de be is súgta őket, de akkor már sínen voltak a dolgok, és egy este a táborba való visszatérésük előtt, amikor az örök málnászó leányok, menyecskek után kajtattak a sűrűben, elkapták a két németet, s iszonyúan megverték őket. Nem tettek panaszt, s azontúl elkerülte őket...

(Irodalmi Szemle, 2002/5.)